

Kasvuriihi-hankkeen kasvuehdotukset

Risto Murto

27.3.2025

Taloukasvun edistäminen vaatii yrityssektorin uudistumista ja kasvua

41 kasvu- ehdotusta

*Valmisteluryhmä keskittyi
toimenpiteisiin, joilla voidaan:*

**Edistää yritysrakenteen
uudistumista**

**Synnyttää uusia kasvavia
yrityksiä**

**Houkutella investointeja
Suomeen**

*Työ ja ehdotukset tehtiin
teemoittain:*

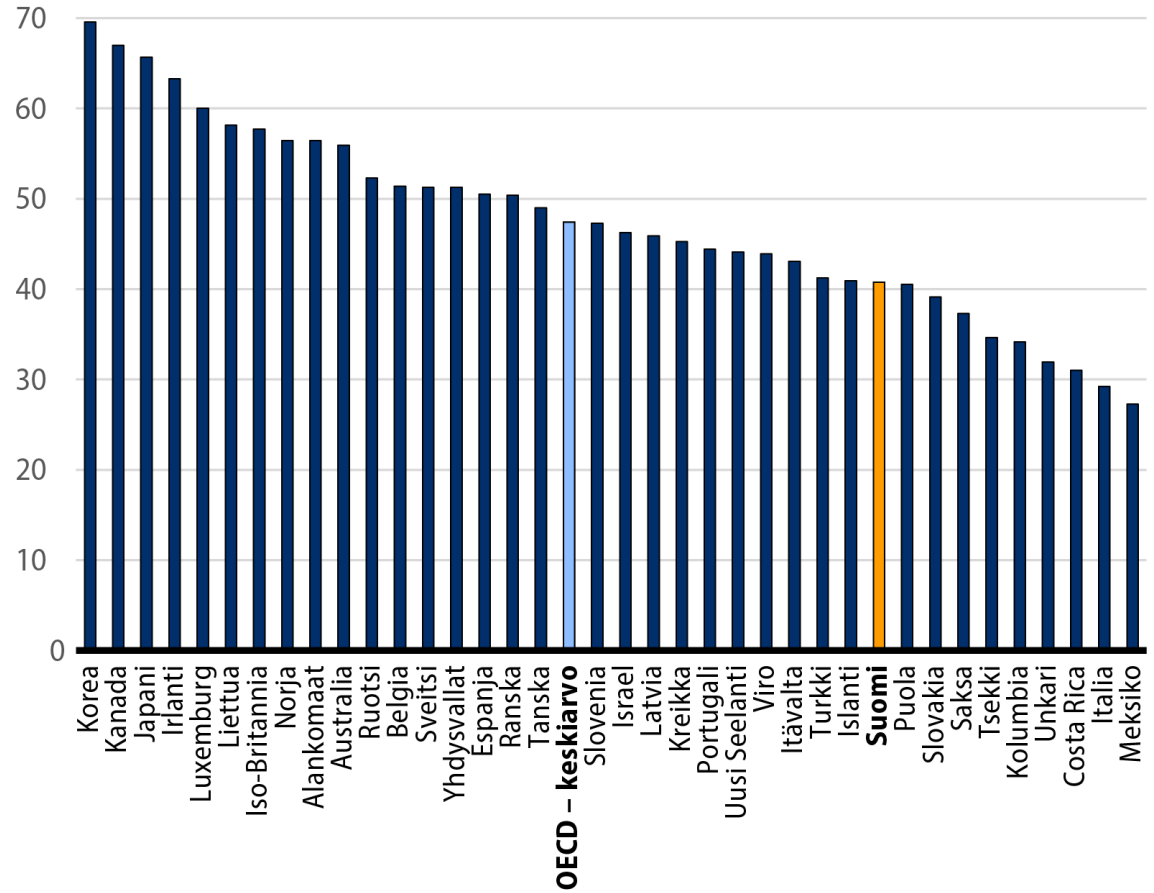
- 1. Ihmiset ja osaaminen**
- 2. Kasvuyritysten
toimintaedellytykset**
- 3. Energiamarkkinat ja puhdas,
vihreä siirtymä**
- 4. Puolustusteollisuus**

*Lisäksi tarkasteltiin poikki-
leikkaavasti verotusta.*

1. Väestön koulutustaso on jäänyt jälkeen kärkimaista

Kuvio 1: Korkea-asteen
tutkinnon suorittaneiden
osuus 25-34-vuotiaista
vuonna 2022, prosenttia

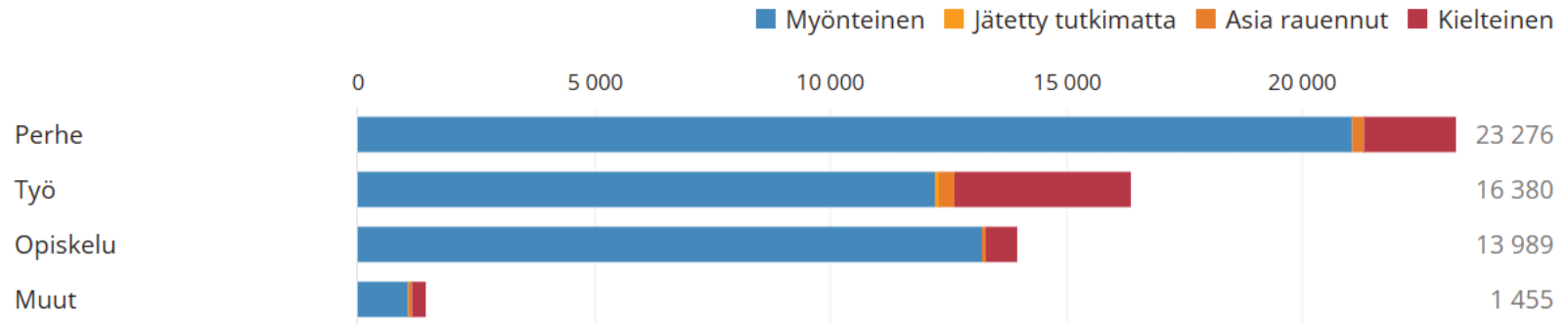
Lähde: OECD

1. Ihmiset ja osaaminen – pääehdotuksia

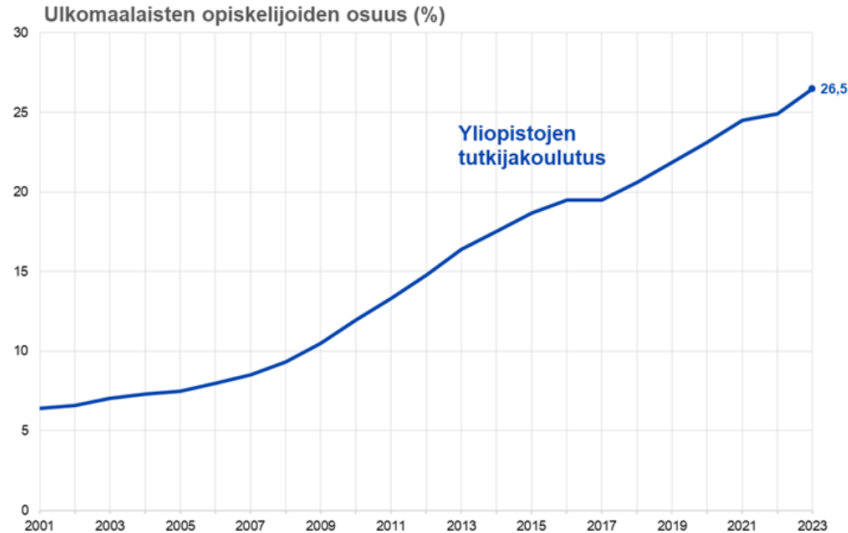
Nro	Ehdotuksen otsikko	Kuinka nopeasti vaikuttaa talouskasvuun	Kuinka nopeasti toimeenpantavissa	Alustava arvio suorasta vaikutuksesta julkiseen talouteen
2.1	Koulutustason nostaminen	Viiveellä	Vaatii pidempää valmistelua	Kohtuullinen lisäkustannus keskipitkällä aikavälillä
2.2	Ulkomaalaisten opiskelijoiden lukumäärän hallittu kasvattaminen	Viiveellä	Vaatii jonkin verran valmistelua	Riippuu toteutustavasta; pitkällä aikavälillä positiivinen
2.3	Suomalaiset asiantuntijat maailmalle	Viiveellä	Vaatii jonkin verran valmistelua	Ei merkittävää vaikutusta
2.4	Sujuvat maahanmuuton prosessit	Nopeasti	Vaatii jonkin verran valmistelua	Kohtuullinen lisäkustannus
3.16	Tekoälyosaamisen ja käyttöönoton vahvistaminen yksityisellä ja julkisella sektorilla	Nopeasti	Vaatii pidempää valmistelua	Riippuu toimenpiteistä

Ensimmäinen oleskelulupa Suomeen, 2024/1-2025/1

Lähde: Migri.

Ulkomaalaisten opiskelijoiden osuus jatkaa kasvuaan kaikilla tasoilla

Kuvio 8: Ulkomaalaisten opiskelijoiden osuus suomalaisten yliopistojen tutkijakoulutusohjelmissa. Sisältää myös EU- ja ETA-maiden kansalaiset. Lähde: OPH:n tilastopalvelu Vipunen

2. Suomeen tarvitaan lisää kasvuyrityksiä uudistamaan talouden rakenteita

Yrityskanta ei ole uudistunut erityisesti suurten yritysten osalta.

Taulukko 1: Suomalaiset markkina-arvoltaan 20 suurinta pörssiyritystä perustamisvuoden mukaan vuonna 2025

Perustamisvuosi	Montako yritystä?	Yhtiöiden nimet
ennen 1900	6	Nordea, Nokia, UPM-Kymmene, Wärtsilä, Stora Enso, Elisa
1900-1925	5	Kone, Sampo, Orion, Huhtamäki, Kemira
1926-1950	4	Amer Sports*, Fortum, Kesko, Neste
1951-1975	2	Metso, Valmet
1976-2000	2	Konecranes (<i>eriytyminen Koneesta</i>), Mandatum
2001-2025	1	Cargotec (<i>jakautuminen Koneesta</i>)

* listattu Yhdysvalloissa

Suomen ja Ruotsin suurimmat TK-investoijat vuonna 2023

SUOMI		RUOTSI	
NOKIA	4513	ERICSSON	4254,5
WARTSILA	308	VOLVO TRUCKS	2199,3
KONE	187,8	VOLVO CARS	1901,1
ORION OYJ	130,5	HEXAGON	713,1
TIETOEVRY	125	ELECTROLUX	505,6
CARGOTEC	91,3	ATLAS COPCO	462,5
VALMET	91	ASSA ABLOY	434,6
STORA ENSO	89	SANDVIK	417,6
NESTE	85	SKF	287,4
VAISALA	60,9	SWEDISH ORPHAN BIOVITRUM	226,9

Lähde: EU

Uudet kasvuyhtiöt

Yhtiö	Perustettu	Henkilöstö*	Suurin omistaja
Supercell	2010	690	Tenacet
Rovio	2003	340	Sega Sammy Holdings
CRF Health	2000	n. 200 (Suomi)	Signat Health
Small Giant	2013	80	Take-Town Interactive
Wolt	2014	950	Door Dash
Aiven	2016	500	VC-rahastot
ICEYE	2014	n. 500	perustajat, VC-rahastot
RELEX	2005	1 500	perustajat, PE-rahastot
Smarty.io	2013	800	PE-rahasto
Supermetrics	2013	400	perustajat, PE-rahastot
Oura	2013	n. 500	PE-rahastot

* arvio

2. Kasvuyritykset – ehdotuksia

Nro	Ehdotuksen otsikko	Kuinka nopeasti vaikuttaa talouskasvuun	Kuinka nopeasti toimeenpantavissa	Alustava arvio suorasta vaikutuksesta julkiseen talouteen
3.1	Valtion sijoitustoiminnan painopisteen siirtäminen kohti ei-listattuja kasvuyrityksiä	Nopeasti	Vaatii jonkin verran valmistelua	Mahdollisesti positiivinen (lisää tuottoja)
3.13	T&K-investointivähennys eli efektiivisen yhteisöverokannan kohdennettu alennus	Viiveellä	Vaatii jonkin verran valmistelua	Lyhyellä aikavälillä verokertymää alentava vaikutus. Vaikutuksia voidaan vähentää eri tavoin.
3.5	Kehitetään startupien ja kasvuyritysten rahoitusta varten toimiva kotimainen rahastorakenne	Nopeasti	Vaatii jonkin verran valmistelua	Ei merkittävää vaikutusta
3.8	Yritysjärjestelydirektiiviin perustuvien kansallisten säännösten soveltamisalan muutokset	Nopeasti	Nopeasti	Ei merkittävää vaikutusta
3.9	Yrityskauppojen verotuksen lainkäytössä syntyneiden vääristymien korjaaminen	Nopeasti	Nopeasti	Ei merkittävää vaikutusta

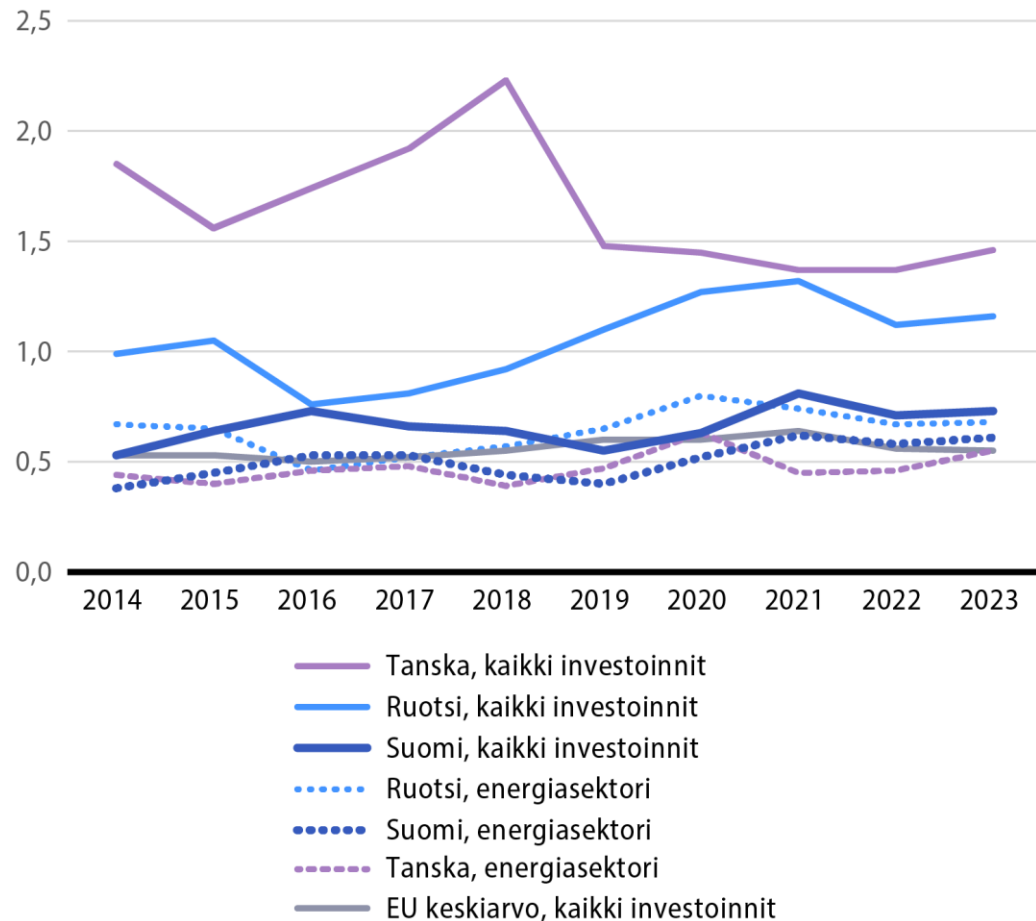
2. Kasvuyritykset – rahoittaminen ja omistaminen

Nro	Ehdotuksen otsikko	Kuinka nopeasti vaikuttaa talouskasvuun	Kuinka nopeasti toimeenpantavissa	Alustava arvio suorasta vaikutuksesta julkiseen talouteen
3.2	Perintö- ja lahjaveron korvaaminen luovutusvoiton verotuksella	Nopeasti	Vaatii jonkin verran valmistelua	Merkittävä verotuottojen lasku
3.3	Sukupolvenvaihdosten toteutuksen helpottaminen nykysääntelyä päivittämällä <i>(vaihtoehtoinen ehdotukselle 3.2)</i>	Nopeasti	Nopeasti	Muutokset alentavat jossain määrin lahja- ja perintöverokertymää
3.4	Osinkoverouudistus	Nopeasti	Nopeasti	Positiivinen vaikutus verokertymiin
3.10	Pääomasijoitustoiminnan verotuksen muuttaminen	Nopeasti	Nopeasti	Lyhyellä aikavälillä verotuottoja alentava vaikutus. Keskipitkällä aikavälillä verokertymä voi kasvaa.
3.11	Pitkäaikaissijoittamisen ja pääomamarkkinoiden kehittäminen	Nopeasti	Nopeasti	Ei merkittävää vaikutusta
3.12	Osingon lähdeveromenettelyn korjaaminen	Nopeasti	Nopeasti	Ei merkittävää vaikutusta

3. Muiden kuin energiasektorin päästövähennysinvestoinnit vertailumaita jäljessä

Kuvio 2: Aineelliset investoinnit vähäpäästöisiin teknologioihin ja laitteisiin, kaikki investoinnit yhteensä ja pelkät energiasektorin investoinnit, % / BKT

Lähde: Eurostat

3. Puhdas, vihreä siirtymä – ehdotuksia 1/2

Nro	Ehdotuksen otsikko	Kuinka nopeasti vaikuttaa talouskasvuun	Kuinka nopeasti toimeenpantavissa	Alustava arvio suorasta vaikutuksesta julkiseen talouteen
4.1	Puhtaan, vihreän siirtymän tuotteiden loppumarkkinoiden kasvattaminen Euroopassa	Viiveellä	Vaatii pidempää valmistelua	Riippuu valikoiduista toimenpiteistä
4.3	Sähkömarkkinan kehittäminen ja investointiedellytysten parantaminen	Viiveellä	Vaatii pidempää valmistelua	Riippuu valikoiduista toimenpiteistä, perusehdotus neutraali
4.4	Tuuli- ja aurinkovoimaa koskeva sääntely tukemaan investointeja	Nopeasti	Vaatii jonkin verran valmistelua	Ei merkittävää vaikutusta
4.7	Yhdistetty ilmasto-, luonto- ja talousstrategioiden sekä arviointien suunnittelu	Viiveellä	Vaatii pidempää valmistelua	Vähäinen lisäkustannus
4.13	Uudelle lupaviranomaiselle turvattava riittävät resurssit	Nopeasti	Nopeasti	Vähäinen lisäkustannus
4.16	Käynnistetään yksi tai useampi uusi teollisuuspuisto kiihdyttämään kasvua	Viiveellä	Vaatii pidempää valmistelua	Riippuu valikoiduista toimenpiteistä

3. Puhdas, vihreä siirtymä – ehdotuksia 2/2

(teollisten investointien rahoitus)

Nro	Ehdotuksen otsikko	Kuinka nopeasti vaikuttaa talouskasvuun	Kuinka nopeasti toimeenpantavissa	Alustava arvio suorasta vaikutuksesta julkiseen talouteen
4.9	Pitkäaikainen puhtaan, vihreän siirtymän investointivähennys yhteisöverotukseen	Nopeasti	Vaatii jonkin verran valmistelua	Merkittävä vähennys verokertymään
4.10	Korkovähennysrajoitteiden poistaminen yritysten toteuttamilta infrastruktuurihankkeilta	Nopeasti	Nopeasti	Pieni vähennys verokertymään
4.11	Business Finlandin prosessien tehostaminen ja innovaatorahoituksen kehittäminen	Nopeasti	Vaatii jonkin verran valmistelua	Vähäinen lisäkustannus
4.12	Finnveran rahoitusedellytysten vahvistaminen kehitys- ja kaupallistamishankkeiden rahoituksessa	Nopeasti	Vaatii jonkin verran valmistelua	Ei vaikutusta tai vähäinen vaikutus

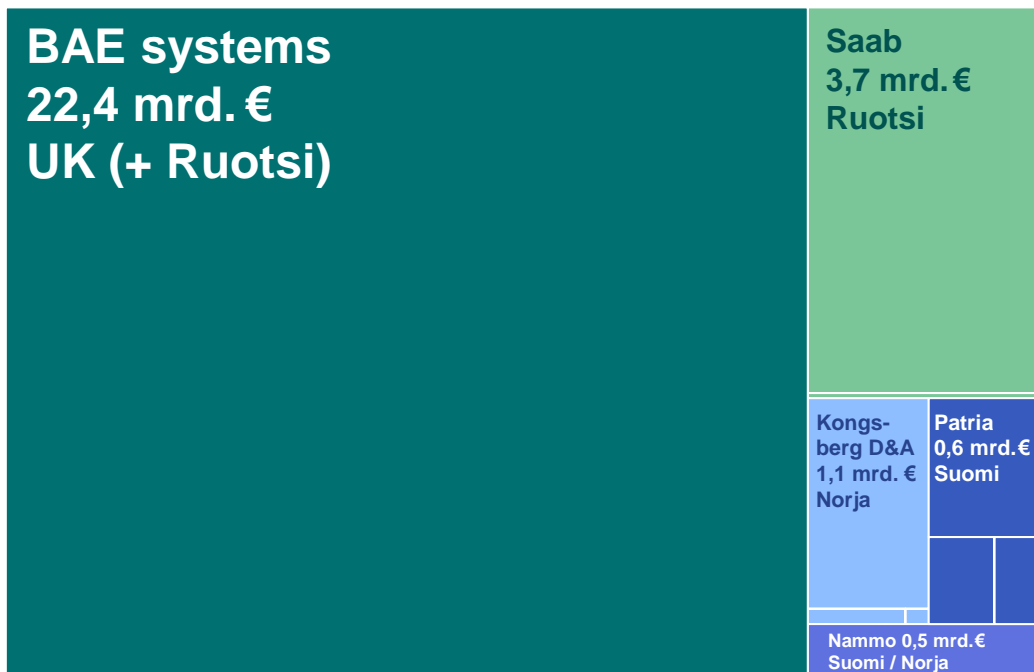
4. Puolustusteollisuuden kasvavilla markkinoilla tarvitaan viennin edistämistä ja kumppanuuksia

Kuvio 3: Puolustusalan yritysten liikevaihtoja suhteessa toisiinsa, vuosi 2022, mrd. €

Lähde: Lundberg ym., 2024

Suomalaisten alan suurimpien yritysten liikevaihto oli yhteensä n. 30 % Ruotsin Saabiin verrattuna. Ruotsissa toimii myös alan suurin eurooppalainen yritys, BAE Systems.

Suomalaisista alan yritystä n. 40 % on startup- tai kasvuyrityksiä.

4. Puolustusteollisuus – ehdotukset

Nro	Ehdotuksen otsikko	Kuinka nopeasti vaikuttaa talouskasvuun	Kuinka nopeasti toimeenpantavissa	Alustava arvio suorasta vaikutuksesta julkiseen talouteen
5.1	Valtiolta-valtiolle -mallin käyttöönotto puolustusteollisuudessa	Nopeasti	Vaatii jonkin verran valmistelua	Ei merkittävää vaikutusta
5.2	Perustetaan puolustushallintoon innovaatioyksikkö ja startup-kiihdyttämö edesauttamaan kasvuyritysten tuotekehitystä ja palvelemaan laajemmin puolustusala	Nopeasti	Vaatii jonkin verran valmistelua	Vähäinen lisäkustannus
5.3	Teollisen yhteistyön vaatimuksen nostaminen puolustushankinnoissa	Nopeasti	Nopeasti	Ei merkittävää vaikutusta

Lisätietoja

Ehdotuksia koostettiin paljon eri tahoilta

Konkreettisia kasvuehdotuksia kestäväen talouskasvun edistämiseksi haettiin laajasti yrityksiltä, järjestöiltä, tutkijoilta ja yksittäisiltä kansalaisilta:

- Lukuisia asiantuntijakuulumisia teemoihin liittyvistä haasteista ja mahdollisuuksista
- Avoin verkkokysely kansalaisille, johon jätettiin yhteensä 781 vastausta
- Työryhmälle lähetettiin lukuisia kirjallisia lausuntoja kasvuehdotuksista
- Työryhmä perehtyi laajasti käynnissä oleviin, aihepiirejä sivuaviin kehityshankkeisiin pyrkien löytämään täydentäviä näkökulmia ja katvealueita, joissa lisätoimenpiteille olisi tarvetta.
- VNK tilasi työn tueksi Suomalaisen Tiedeakatemian laatiman koosteen tutkijoiden näkemyksistä kestäväen talouskasvun edistämiseksi.
- Marraskuussa 2024 järjestettiin yritysten näkemyksiä kartoittava iso, avoin keskustelutilaisuus ja aiheesta keskusteltiin myös mm. talousneuvostossa

Työn rajaukset

- Toimenpiteitä talouskasvun edistämiseksi voisi tarkastella myös monista muista näkökulmista ja muiden teemojen kautta
- Ehdotuksia valikoitaessa on suosittu erityisesti ehdotuksia, joilla ei alustavasti arvioitu olevan merkittäviä suorista vaikutuksia julkisen talouden tasapainoon, mutta mukana on myös isompia vaikutuksia omaavia ehdotuksia.
 - Verotukseen liittyviä ehdotuksia suositellaan tarkasteltavaksi kokonaisuutena, jotta niiden julkistaloudelliset kokonaisvaikutukset pienenevät.
 - Arviot suorista vaikutuksista julkiseen talouteen ovat alustavia, eivätkä lähtökohtaisesti huomioi talouskasvun nopeutumisesta tulevia positiivisia vaikutuksia tai muita dynaamisia vaikutuksia.
- Tehtävään annetun rajallisen ajan takia yksittäisistä ehdotuksista ei ole pystytty tekemään tai teetättämään tarkkoja vaikutusarvioita.
- Osa ehdotuksista edellyttää laajempaa jatkovalmistelua.